

Verdrag betreffende werk in de visserijsector, 2007 (C188) van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO)

C188 is het Verdrag betreffende werk in de visserijsector, 2007 dat normen stelt voor leef- en werkomstandigheden aan boord van zeevissersvaartuigen. Naar verwachting treedt een belangrijk deel van de wetgeving waarmee het verdrag in Nederland wordt ingevoerd op 15 november 2019 in werking. Een jaar later wordt het voor sommige zeevissersvaartuigen verplicht een geldig Visserij-arbeidscertificaat aan boord te hebben. Doordat landen om ons heen het verdrag al hebben ingevoerd, is het voor zeevissersvaartuigen die buitenlandse havens aandoen nodig al zo snel mogelijk over zo'n certificaat te beschikken.

De volgende zeevissersvaartuigen zijn certificaatplichtig:

- Zeevissersvaartuigen die langer dan drie dagen aaneen op zee blijven én die (a) een lengte (L) van 24 meter of meer hebben,
- Zeevissersvaartuigen die langer dan drie dagen aaneen op zee blijven én (b) normaliter varen op een afstand van meer dan 200 zeemijlen tot de Nederlandse kustlijn bij laag water.

Zeevissersvaartuigen die niet certificaatplichtig zijn, moeten overigens wel aan de verdragswetgeving voldoen.

Alle zeevissersvaartuigen kunnen een inspectie van ILT / Handhaving verwachten. Vóór aanvang van een inspectie dient u alle in het toetsingskader genoemde bewijsstukken ter inzage gereed te hebben liggen en aan boord aanwezige vissers moeten hun persoonlijke en *geldige*, in het toetsingskader genoemde documenten op verzoek te kunnen tonen.

In het navolgende toetsingskader vindt u een beknopt overzicht van de eisen waaraan moet worden voldaan. Deze leidraad is geen vervanging van de officiële publicatie en dient slechts als hulpmiddel en er kunnen geen rechten aan worden ontleend.

TOETSINGSKADER VLAGSTAATINSPECTIE C188

	Onderwerpen	Eisen	Bewijsstukken	Rechtsbron
0	Verantwoordelijkheden <i>Responsibilities</i>	Duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling tussen scheepsbeheerder, schipper en overige vissers met betrekking tot leef- en werkomstandigheden aan boord van het zeevissersvaartuig.	Mededeling op een voor alle vissers toegankelijke plaats opgehangen.	C188, artikel 8.
1	Minimum leeftijd <i>Minimum age</i>	16 jaar. Voor nachtwerk (tussen 00:00 en 05:00 uur) echter tenminste 18 jaar tenzij noodzakelijk voor opleiding of stage. Voor jeugdige vissers (16- en 17-jarigen) gelden beperkingen met betrekking tot het werk dat zij mogen doen. Hierop moet in de risico inventarisatie en evaluatie o.b.v. de <i>Arbeidsomstandighedenwet</i> worden ingegaan.	Monsterboekje. Identiteitsdocument. Stageovereenkomst of ander document waaruit opleiding of stage blijkt.	C188, artikel 9. Arbeidstijdenbesluit vervoer, Hoofdstuk 6A, Zeevisserij. Arbeidsomstandighedenwet. Arbeidsomstandighedenbesluit.
2	Medische keuring <i>Medical examination</i>	Alle vissers moeten door middel van een medische keuring geschikt blijven voor hun taken aan boord van een zeevissersvaartuig.	Verklaring van medische geschiktheid voor de zeevaart.	C188, artikelen 10, 11 en 12. Wet Zeevarenden, Besluit Zeevarenden.
3a	Bemanning <i>Manning</i>	De bemanning van het zeevissersvaartuig moet voldoen aan de wettelijke bemanningsvoorschriften.	Bemanningscertificaat. Vaarbevoegdheidsbewijzen.	C188, artikelen 13 en 14. Wet zeevarenden.

	Onderwerpen	Eisen	Bewijsstukken	Rechtsbron
		<p>Alle bemanningsleden moeten ten minste beschikken over een Certificaat basisveiligheid voor vissers, uitgegeven na het afronden van een erkende training.</p> <p><i>Aandachtspunt:</i> Voor vissers die van buiten de Europese Unie komen moet een tewerkstellingsvergunning zijn afgegeven als zij feitelijk op het Nederlandse territorium (grondgebied, havens, territoriale zee) werken. Werken zij niet feitelijk op het Nederlandse territorium, dan moeten er voldoende andere vissers aan boord zijn om aan de wettelijke bemanningsaantallen te voldoen.</p>	<p>Vereiste overige certificaten.</p> <p>Tewerkstellingsvergunningen voor niet-EU vissers.</p>	<p>Besluit zeevarenden.</p> <p>Regeling zeevarenden.</p> <p>Wet arbeid vreemdelingen.</p>
3b	<p>Rusttijden</p> <p><i>Hours of rest</i></p>	<p>Werknemers van 18 jaar en ouder:</p> <p>Tenminste 10 uur rust per 24 uur en opgesplitst in niet meer dan twee perioden waarvan één tenminste 6 uur duurt en ertussen niet meer dan 14 uur verloopt. Tenminste 77 uur rust per 7 dagen. Maximaal 48 arbeidsuren per week gemiddeld over 52 weken. Pauze na 6 uur arbeid.</p> <p>Zelfstandigen van 18 jaar en ouder:</p> <p>Tenminste 10 uur rust per 24 uur. Tenminste 77 uur rust per 7 dagen. Indien samen met werknemers wordt gewerkt gelden de regels voor werknemers van 18 jaar en ouder voor alle vissers aan boord.</p> <p>Vissers van 16 en 17 jaar:</p> <p>Maximaal 8 arbeidsuren per 24 uur en 40 arbeidsuren per week. In beginsel geen arbeid op zondag. Van de minimaal 16 uur rust per 24 uur tenminste 9 uur aaneengesloten waarin de periode van 00:00 tot 05:00 uur is inbegrepen. Tenminste 36 uur onafgebroken rust per 7 dagen. Pauzes van tenminste 30 minuten als de dagelijkse arbeid meer dan 4,5 uur bedraagt. Toegestaan afwijking: Bij wachtlopen is maximaal 12 arbeidsuren per 24 uur toegestaan. Arbeid tussen 00:00 en 05:00 uur is toegestaan als dat in verband met de opleiding noodzakelijk is.</p>	<p>Werkrooster op een voor alle vissers toegankelijke plaats opgehangen. Afwijkingen op het werkrooster dienen genoteerd worden in het scheepsjournaal.</p> <p>Rusturen dienen geregistreerd te worden op een controleerbare manier.</p>	<p>C188, artikelen 13 en 14.</p> <p>Arbeidstijdenbesluit vervoer, Hoofdstuk 6A, Zeevisserij.</p> <p>Ministeriële regeling.</p> <p>Collectieve arbeidsovereenkomst.</p>
4	<p>Bemanningslijst</p> <p><i>Crew list</i></p>	<p>Bemanningslijst (Monsterrol) vóór vertrek ingevuld en vervolgens bijgewerkt bij elke bemanningswijziging tijdens de reis. Een kopie moet aan wal achtergelaten worden of onmiddellijk na vertrek naar de wal gecommuniceerd worden.</p>	<p>Ingevuld IMO FAL Formulier 5 niet ouder dan 12 maanden.</p>	<p>C188, artikel 15.</p> <p>Wet zeevarenden.</p> <p>Besluit zeevarenden.</p> <p>Regeling zeevarenden.</p>
5	<p>Overeenkomst van vissers</p> <p><i>Fisher's work agreement</i></p>	<p>Zee-arbeidsovereenkomst in de zeevisserij:</p> <p>De zee-arbeidsovereenkomst vermeldt in ieder geval:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. de naam en de voornamen van de zeevarende, geboortedatum en geboorteplaats; 2. de naam en het adres van de werkgever; 	<p>Zee-arbeidsovereenkomsten of Maatschapsovereenkomsten in de zeevisserij.</p>	<p>C188, artikelen 16 t/m 20 en Annex II</p> <p>Burgerlijk Wetboek, Boek 7, Titel 10, Afdelingen 12A, 12B en 12. O.a. Artikel 7:699; 7:742, 7:749</p>

	Onderwerpen	Eisen	Bewijsstukken	Rechtsbron
		<p>3. de plaats en de dag van het aangaan van de zee-arbeidsovereenkomst;</p> <p>4. de aanduiding van het zeeschip of de zeeschepen waarop de zeevarende zich verbindt dienst te doen of de bepaling dat hij dienst zal doen op een of meer door de werkgever aan te wijzen zeeschepen;</p> <p>5. de te ondernemen reis of reizen, als deze reeds vaststaan;</p> <p>6. het bedrag van het loon van de zeevarende en, voor zover van toepassing, de wijze van berekening;</p> <p>7. de aanspraak op vakantie of de wijze van berekening van deze aanspraak;</p> <p>8. het bedrag van het tijdens de vakantie door te betalen loon en, voor zover van toepassing, de wijze van berekening;</p> <p>9. de door de werkgever aan de zeevarende te verstrekken prestaties voor geneeskundige zorg en sociale zekerheidsuitkeringen;</p> <p>10. de functie waarin de zeevarende in dienst zal treden;</p> <p>11. indien mogelijk, de plaats waar en de dag waarop de dienst aan boord zal aanvangen;</p> <p>12. de beëindiging van de zee-arbeidsovereenkomst, namelijk:</p> <p style="padding-left: 20px;">a. indien de overeenkomst voor <u>bepaalde tijd</u> wordt aangegaan, de dag waarop deze arbeidsovereenkomst eindigt, met vermelding van de inhoud van artikel 722 of indien de overeenkomst voor bepaalde tijd bij de reis wordt aangegaan, de haven overeengekomen voor de beëindiging van de overeenkomst of indien de reis eindigt in een andere dan de overeengekomen haven van de inhoud van artikel 723;</p> <p style="padding-left: 20px;">b. indien de overeenkomst voor <u>onbepaalde tijd</u> wordt aangegaan, de inhoud van artikel 724 lid 1, eerste volzin;</p> <p>13. de aanspraak van de zeevarende op repatriëring;</p> <p>14. een verwijzing naar de toepasselijke collectieve arbeidsovereenkomst of regeling door of namens een daartoe bevoegd bestuursorgaan.</p> <p>15. het garantieloon en de berekeningswijze van het aandeel van de zeevarende in de vangst of de opbrengst daarvan, voor zover het in geld vastgestelde loon geheel of gedeeltelijk bestaat in een aandeel in de vangst of de opbrengst daarvan;</p> <p>16. de voorzieningen die de werkgever aan boord verstrekt aan de zeevarende;</p>		Wet zeevarenden.

	Onderwerpen	Eisen	Bewijsstukken	Rechtsbron
		<p>17. de door de werkgever aan de zeevarende te verstrekken bescherming in geval van ziekte, ongeval of overlijden in verband met zijn arbeidsovereenkomst; en</p> <p>18. de minimumrusttijden.</p> <p>Indien item 15-18 zijn vermeld in een toepasselijke collectieve arbeidsovereenkomst of in een regeling door of namens een daartoe bevoegd bestuursorgaan, kan worden volstaan met een verwijzing naar deze overeenkomst of regeling.</p> <p>Maatschapsovereenkomst in de zeevisserij: Vissers die in een maatschap werken dienen een maatschapsovereenkomst te hebben welke inhoudelijk gelijk is aan een zee-arbeidsovereenkomst maar waar werkgever vervangen wordt door scheepsbeheerder. Loon mag vervangen worden door aandeel in de vangst of de opbrengst daarvan.</p> <p>De visser ontvangt voor start van zijn werkzaamheden aan boord, bij zijn zee-arbeidsovereenkomst / maatschapsovereenkomst, een kopie van de geldende klachtenprocedure. (Model van deze klachtenprocedure staat op de website van ILT)</p>		
6	Repatriëring <i>Repatriation</i>	Vissers hebben in wet benoemde situaties recht op repatriëring voor rekening van de werkgever, dan wel scheepsbeheerder.	Zee-arbeidsovereenkomst. Maatschapsovereenkomst. Eventueel Collectieve arbeidsovereenkomst.	C188, artikel 21. Burgerlijk Wetboek, Boek 7, Titel 10, Afdeling 12A, 12B en 12, m.n. artikel 7:718.
7a	Arbeidsbemiddeling <i>Recruitment and placement</i>	Uit de overeenkomst van opdracht tussen de scheepsbeheerder of werkgever en de dienstverlener op de arbeidsmarkt moet blijken dat (a) geen sprake mag zijn van enige betaling door de visser aan de dienstverlener, en (b) geen sprake mag zijn van een zwarte lijst. Bovendien moet uit de overeenkomst blijken dat de dienstverlener zich moet houden aan de voorschriften van het <i>Besluit aanspraken zeevarenden, arbeidsbemiddeling en terbeschikkingstelling van arbeidskrachten in de zeevaart</i> .	Overeenkomst van opdracht tussen de scheepsbeheerder of werkgever en de dienstverlener.	C188, artikel 22, leden 1, 2 en 3. Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs. Besluit aanspraken zeevarenden, arbeidsbemiddeling en terbeschikkingstelling van arbeidskrachten in de zeevaart.
7b	Terbeschikkingstelling van arbeidskrachten <i>Posting</i>	Uit de overeenkomst van opdracht tussen de scheepsbeheerder of werkgever en de dienstverlener op de arbeidsmarkt moet blijken dat (a) geen sprake mag zijn van enige betaling door de visser aan de dienstverlener,	Overeenkomst van opdracht tussen de scheepsbeheerder of werkgever en de dienstverlener.	C188, artikel 22, leden 4, 5 en 6. Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs.

	Onderwerpen	Eisen	Bewijsstukken	Rechtsbron
		en (b) geen sprake mag zijn van een zwarte lijst. Bovendien moet uit de overeenkomst blijken dat de dienstverlener zich moet houden aan de voorschriften van het <i>Besluit aanspraken zeevarenden, arbeidsbemiddeling en terbeschikkingstelling van arbeidskrachten in de zeevaart</i> . Voorts moet uit de overeenkomst blijken dat de dienstverlener verplicht is zich aan de loonverhoudingsnorm van de <i>Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs</i> te houden. De uitzendovereenkomst tussen de uitzendkracht en de dienstverlener moet voldoen aan de eisen die daaraan in het <i>Burgerlijk Wetboek</i> worden gesteld.		Besluit aanspraken zeevarenden, arbeidsbemiddeling en terbeschikkingstelling van arbeidskrachten in de zeevaart. Zie punt 5 voor de eisen met betrekking tot inhoud van de uitzendovereenkomst.
8	Betaling van vissers <i>Payment of fishers</i>	Vissers met wie een vast loon is overeengekomen moeten aantoonbaar tenminste maandelijks of in een andere regelmatige termijn worden betaald.	Bij twijfel kan om loonstroken worden gevraagd van de laatste drie maanden voorafgaande aan de inspectie, in het geval van visserwerknemers dan wel afrekeningen in het geval van maatschapsvissers.	C188, artikelen 23 en 24. Burgerlijk Wetboek, Titel 10, Afdeling 12A en 12B.
9a	Accommodatie <i>Accommodation</i>	Accommodatie en kombuizen dienen onderhouden te worden, waarbij rekening gehouden wordt met hygiënische en in algemeen veilige, gezonde en comfortabele omstandigheden. Een zeevissersvaartuig gebouwd vóór 15 november 2019 is een <u>bestaand</u> zeevissersvaartuig. Een bestaand zeevissersvaartuig moet voldoen aan de eisen van het Schepelingenbesluit. Een bestaand zeevissersvaartuig is door ILT al gekeurd op de accommodatie eisen. Een zeevissersvaartuig gebouwd of verbouwd op of na 15 november 2019 is een <u>nieuw</u> zeevissersvaartuig. Een nieuw zeevissersvaartuig of een verbouwd zeevissersvaartuig moet voldoen aan de eisen van de Regeling zeevarenden. Een nieuw zeevissersvaartuig wordt door ILT gekeurd op de accommodatie eisen volgens de nieuwe eisen.	Onderhoud en hygiëne zal tijdens de C188 inspectie gecontroleerd worden Accommodatie is of wordt getoetst door ILT.	C188, artikelen 25 t/m 28 en Annex III. Schepelingenbesluit (bestaande zeevissersvaartuigen). Regeling zeevarenden (nieuwe zeevissersvaartuigen).
9b	Voeding <i>Food</i>	Voor alle vissers is gratis, tenzij anders overeen gekomen, voldoende voeding en drinkwater aanwezig voor de duur van de reis. Voeding dient gevarieerd, kwalitatief goed, voedzaam zijn. Tevens dient er rekening gehouden worden met cultuur en/of religie.	Aantonen dat er voldoende voedsel en drinkwater aan boord is.	
10	Medische zorg <i>Medical care</i>	De keuringsdatum van de medische uitrusting (afhankelijk van de	Geldige certificaten van de training medische eerste hulp en indien	C188: Part IV Art. 29, 30 Regeling veiligheid zeeschepen

	Onderwerpen	Eisen	Bewijsstukken	Rechtsbron
		grootte van het zeevissersvaartuig en het vaargebied) inclusief medicijnen mag niet verlopen zijn. De schipper en eventueel de visser die verantwoordelijk is voor de medische zorg aan boord moeten in het beperkte vaargebied (< 30 mijl) het certificaat medische eerste hulp hebben. Voor het onbeperkte vaargebied (> 30 mijl) is ook nog het certificaat medische zorg verplicht.	van toepassing tevens medische zorg	Besluit zeevarenden Regeling zeevarenden Schepelingenbesluit
11	Arbeidsomstandigheden en ongevallenpreventie <i>Occupational safety & health and accident prevention</i>	Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) moet actueel zijn. Alle vissers aan boord moeten een certificaat Basis veiligheid voor vissers hebben. De werkgever is verplicht de visser te voorzien van voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen; de visser is verplicht deze persoonlijke beschermingsmiddelen op de juiste manier te gebruiken.	RI&E Certificaat basisveiligheid voor vissers van alle vissers in dienst bij de werkgever of de maatschap	C188: Part VI Art. 31, 32, 33 NL: Arbeidsomstandighedenwet (ARBO wet) Arbeidsomstandighedenbesluit Regeling zeevarenden Art. 8.30a bijlage G (BT-F)
12	Sociale zekerheid <i>Social security</i>	In de visserij arbeidsovereenkomst en de betreffende wetten staat de sociale zekerheid genoemd waar de visser recht op heeft.	Zie punt 5	C188: Part VI Art. 34, 35, 36, 37 NL: Wet langdurige zorg Zorgverzekeringswet Algemene ouderdomswet Algemene kinderbijslagwet Werknemersverzekeringen Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden werknemersverzekeringen 1990 Algemene nabestaandenwet
13	Bescherming in geval van beroepsziekte en letsel of dood t.g.v. arbeidsongeval <i>Protection in case of work-related sickness, injury or death</i>	De werkgever is verplicht om een aansprakelijkheidsverzekering af te sluiten voor het geval dat de visser ziek wordt, letsel krijgt of overlijdt.	Zie punt 5	C188: Part VI Art. 38, 39 NL: Wet langdurige zorg Zorgverzekeringswet Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen Algemene nabestaandenwet Burgerlijk wetboek – boek 7